

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

 Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ

рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u>
спеціальність	<u>С4 Психологія</u>
освітньо-професійна програма	<u>Психологія</u>
форма(и) навчання	<u>денна та заочна</u>

**Інформація про розробника(ів) та розгляд і схвалення
робочої програми навчальної дисципліни**

РОЗРОБНИК робочої програми навчальної дисципліни
(науковий ступінь, вчене звання, посада)

Кандидат психологічних наук, доцент

Світлана МІТІНА

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол № 1 від 25.08.2025

Завідувач кафедри

Олена ВЛАСЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Розглянуто та схвалено на засіданні навчально-методичної ради навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 8 від 27.08.2025

Голова НМР

Сергій ГУБАРЄВ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1.Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	Психологія віктимної поведінки	
1.2.Статус навчальної дисципліни	Вибірковий, цикл загальної підготовки	
1.3.Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	3-й рік навчання, 6-й семестр	
1.4.Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)	заочна
Кількість кредитів	4	4
Загальна кількість годин, в тому числі:	120	120
• аудиторні години	40	10
лекції	20	6
семінарські	20	4
практичні	-	-
• самостійна робота	80	110
1.5.Вид підсумкового (семестрового) контролю	6-й семестр – залік	
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій	
1.7. Мова викладання	українська	
1.8.Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	Мітіна Світлана Володимирівна (кандидат психологічних наук, доцент)	
1.9.Контактна інформація викладача	mitina.svitlana@tnu.edu.ua	

2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Вивчення цієї дисципліни сприяє формуванню у здобувачів знання про психологію жертви, про об'єктивні та суб'єктивні чинники, що детермінують віктимність особистості; вміння здійснювати діагностику віктимної поведінки, надавати психологічну допомогу та здійснювати заходи, що спрямовані на психопрофілактику віктимності особистості.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти професійних компетенцій в області віктимології, освоєння теоретичних основ процесу віктимізації особистості, оволодіння вміннями здійснювати діагностику віктимної поведінки, надавати психологічну допомогу та здійснювати заходи, спрямовані на психопрофілактику віктимності. Основними завданнями вивчення дисципліни є: - сформувати у студентів розуміння поняття віктимність і чинники формування віктимності особистості; - оволодіти навичками діагностики передумов віктимізації особистості; - сформувати знання та оволодіння основними прийомами допомоги у ресоціалізації жертв; - сформувати вміння та навички складання програм діагностики та допомоги особам, які знаходяться в ситуації віктимізації.
Формат проведення дисципліни	Під час навчання використовуються наступні форми та методи: презентації, бесіди і дискусії, вирішення практичних завдань, кейс-метод . Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься при роботі в дистанційному режимі - Google Classroom. У дистанційному режимі лекції / практичні заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom та корпоративну пошту.

Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин	
			очна (денна)	заочна
Тема 1. Віктимологія як наука і навчальна дисципліна 1.1 Сутність психології віктимної поведінки. Предмет віктимології. Цілі завдання і функції віктимології.. Методологія і методика віктимологічних досліджень. Напрями сучасної віктимології. 1.2 Історичне становлення віктимологічної галузі. Тенденції розвитку віктимології. Етнічні особливості віктимізації.	лекція	Поточний контроль; Бесіда	2	1
	семінарське заняття	Поточний; презентація доповідей; дискусія; виконання письмових завдань	2	-
Тема 2. Віктимологія особистості і соціальної групи. 2.1 Поняття «жертва». Типологія жертв. Поняття «віктимності» та «віктимізація», види віктимності. Індивідуальна і масова віктимність. 2.2 Віктимологічна характеристика жертви. Психологічний портрет жертви. Структура особистості жертви злочину. 2.3. Теорії та моделі віктимності. Віктимізація в Україні.	лекція	Поточний; усний метод бліц-опитування	2	1
	семінарське заняття	Поточний; опитування; презентація доповідей; дискусія; виконання письмових завдань	2	1
Тема 3. Детермінанти віктимної поведінки. 3.1 Віктимна поведінка та віктимна ситуація. Чинники формування віктимної поведінки. Індивідуально-психологічні	лекція	Поточний; усний метод (співбесіда)	4	1

характеристики як чинник віктимної поведінки. 3.2 Віктимогенна ситуація та її роль у механізмі злочинної поведінки. 3.2 Взаємодія жертви і злочинця та її базові напрями. Стокгольмський синдром та ефект Люцифера.	семінарськ е заняття	Поточний; презентація доповідей; дискусія; виконання письмових завдань	4	1
Тема 4. Окремі категорії жертв злочинів. 4.1 Класифікація і типологія жертв злочинну. Неповнолітні як жертви злочину. Віктимологія і психологія жорсткого поводження з дітьми. Жінка як жертва злочину. Користувач мережі Інтернет як жертва злочину. 4.2 Проблема сімейного насилля. Законодавство України щодо попередження насилля в сім'ї.	лекція	Поточний; усний метод (співбесіда)	4	1
	семінарськ е заняття	Усне опитування; Вирішення ситуативних задач; робота в малих групах, вирішення кейс-завдань	4	1
Тема 5. Методи вивчення та діагностики віктимності особистості. 5.1 Віктимодіагностика – загальна характеристика методик. Методика Схильність до віктимної поведінки (О.О. Андроннікова). Експрес-діагностика рівня соціальної ізольованості особистості Д. Рассела і М. Фергюсона. Дослідження агресії і насильства методом спостереження. 5.2 Характеристика проєктивних методик призначених для дослідження агресії та насильства. Методи вивчення та діагностики стану дитини, що постраждала від насильства. «Визначення ступеня ризику насильства над жінкою» (Н.Ю.Максимова).	лекція	Поточний контроль Бліц-опитування	2	1
	Практичне заняття	Поточний; Усне опитування; Вирішення ситуативних задач; діагностика ступеню ризику насильства	2	0,5

контролю. Навчальний матеріал дисципліни передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи вноситься в перелік питань підсумкового контролю який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять. Теми доповідей для СРС:

Тематика доповідей, презентації для виступів студентів:

1. Наукові погляди в області віктимології Г. Гентінг, Б. Мендельсона, Е. Сатерленда, Г. Елленбергер.
2. Методологічні підходи віктимології віктимологічного дослідження
3. Сучасні напрямки віктимології.
4. Віктимологічне поняття жертви.
5. Людина як жертва несприятливих умов соціалізації.
6. Положення в соціумі як підстава класифікації «жертв»: ігрова роль «жертви», соціальна роль «жертви», позиція «жертви», статус «жертви».
7. Характеристика ігрових ролей жертви: інфантильна «жертва», агресивна «жертва», депресивна «жертва», залежна «жертва», самозакохана «жертва», злиденна «жертва».
8. Сутність віктимності. Індивідуальна і масова віктимність.
9. Віктимізація: процес і результат. Рівні віктимізації: безпосередні жертви, сім'ї, колективи / організації, населення районів, регіонів (Л.В. Франк).
10. Формування віктимності в контексті психоаналітичних теорій.
11. Особливості роботи з клієнтами - жертвами.
12. Техніки КПТ для роботи з віктимними особистостями.
13. Насильство над дітьми.
14. Фактори ризику насильства в сім'ї.
15. Способи виявлення насильства відносно дитини.
16. Наслідки жорстокого поводження з дитиною.
17. Домашнє (сімейне насильство): визначення, різні види домашнього насильства.
18. Жертви сексуального насильства: випадкові, провокуючі.
19. Фактори психічної травми, пов'язаних з сексуальним насильством (Дж. Хідман).
20. Шкільне насильство: емоційне і фізичне.
21. Прямий і непрямий вплив шкільного насильства на формування особистості дитини.
22. Мобінг: визначення поняття, ознаки.
23. Поняття «булінг». «Горизонтальний» і «вертикальний» мобінг.
24. Особливості віктимологічної профілактики.
25. Основні компоненти спеціальної віктимологічної профілактики.
26. Технологія консультування дітей - жертв насильства.
27. Технології консультування жертв сексуального насильства.
28. Технології консультування жертв сімейного насильства.

29. Технології консультування в ситуації мобінга.
30. Технології консультування в ситуації булінга.

3.3. Індивідуальні завдання.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Віктимна психологія»: презентації, доповіді, есе та інші види індивідуальних завдань, запропонованих викладачем, сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Індивідуальні завдання (ІЗ) з дисципліни «Віктимна психологія»: виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача на основі вільного вибору теми завдання. ІЗ охоплює усі основні теми дисципліни.

При виконанні та оформленні ІЗ студент може використати комп'ютерну техніку, інформацію з Інтернету, статистичний, довідковий та інші необхідні матеріали.

4. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для листування з викладачем.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

7. Політика дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання завдань відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в онлайн/змішаній формах за погодженням із керівником курсу.

8. Система оцінювання та вимоги.

Здобувач допускається до складання заліку з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та програмою навчальної дисципліни.

У разі, коли протягом навчального семестру до початку підсумкового (семестрового) контролю, визначеного навчальним планом, здобувач набрав менше балів, ніж зазначено у програмі навчальної дисципліни (менше 36 балів), науково-педагогічний працівник на останньому аудиторному занятті з навчальної дисципліни документально оформлює недопуск здобувача до складання підсумкового (семестрового) контролю.

У разі незгоди, здобувач має право оскаржити недопуск у порядку визначеному Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю з заліку чи екзамену Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового (семестрового) контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково або невчасно, а відповідь містить суттєві помилки методичного характеру,

- 60% завдання виконано повністю, але невчасно, а відповідь містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте відповідь містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

8.1. Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Формою підсумкового контролю за навчальною дисципліною є залік.

Контрольні заходи включають поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачені такі види контрольних заходів: усна співбесіда під час семінарських та практичних занять, усний захист повідомлень за темою семінарського заняття, виконання тестових завдань, перевірка письмового звіту за результатами виконання письмових завдань.

Здобувачу, який **не набрав прохідного мінімуму (60 балів)** з навчальної дисципліни - отримує незадовільну оцінку і вважається таким, що має академічну заборгованість.

8.2. Методи контролю та оцінювання

усне опитування

перевірка письмових робіт

захист доповідей до семінару, презентацій, есе

метод програмованого контролю: тестовий контроль

8.3. Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих форм здобуття освіти та видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання захисту доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті:

3 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, може не вистачати аргументації в поясненнях. Допускаються несуттєві неточності.

1 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом. Має суттєві помилки у відповіді.

Критерії оцінювання доповнення / участі в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, есе, рефератів

Презентація, доповідь, есе, реферат – це наочне представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання тощо. Мета презентації – набуття здобувачем навичок з аналізу власної роботи і публічного представлення результатів дослідження. Критерії оцінювання наведені у таблиці 5.

Таблиця 5

Критерії оцінювання презентації, доповіді, есе, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
3 бали	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження та містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Матеріал має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Дослідження надає інформацію в логічній послідовності і завершується викладенням важливих моментів дослідження
2 бали	Матеріал містить важливі твердження за темою дослідження, але містить не відповідну темі інформацію	Деякі висновки є недостатньо обґрунтованими	Дослідження має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією	Дослідження має певну непослідовність викладу теми дослідження
1 бал	Матеріал має опосередковане відношення до теми дослідження	Висновки є нелогічними або недостатньо обґрунтованими	У ключових положеннях відчувається нестача інформації, що необхідна для поточення висновків	Дослідження має непослідовність у викладі теми

Критерії оцінювання практичних завдань:

4 бали - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову, додаткову літературу та інформаційні ресурси, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження;

3 бали - здобувач у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

2 бали - в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, наявні суттєві неточності;

0-1 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповідях чи в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань самостійної роботи.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів **підсумкового (семестрового) контролю**, є такі:

- виконання всіх *видів навчальної роботи*, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер *знань* навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- *характер відповідей* на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння *застосовувати* теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати *достовірність* одержаних результатів

Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	«зараховано»	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89		Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах

			обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) 3 незначною кількістю помилок
D	69-74		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68		Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	«не зараховано»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу 3 повторним

Види контролю:

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку (питання для підготовки наведено у Додатку).

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	кількість одиниць	максимальна кількість балів	Форма контролю
Робота на лекційному занятті	2	5	10	Залік
Робота на семінарському занятті	5	6	30	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	
Разом			70	30
Розрахунок балу за курс: 70+30 = 100				

9.

10.

11.Рекомендовані джерела інформації:

Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
Основна література 1. Віктимологія: навч. посібник/за ред. В.В. Голіни і Б.М. Головкина. Харків: Право, 2017. 308 с. 2. Віктимологія та агресологія: навчальний посібник / за ред. Н.Ю. Волянчук, Г.В.Ложкіна. Київ, 2010.256с. 3. Гарькавець С.О. Віктимологія: навч. посібник. Луганськ, Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. 116 с. 4. Демиденко, Н. М. Юридична психологія: навч. посіб.: [Електр. вид.].

Хакрів. нац. ун-т внутр. справ, 2025. 186с. <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/24053>

5. Кацавець Р. С. *Юридична психологія. Навч. посіб.* 3-тє вид., доповн. Київ: Алерта, 2023. 294 с.

6. Шиліна А. А., Іванов М. С. Гендерні особливості статусно-рольової та поведінкової віктимності неповнолітніх. *Право і безпека*. 2016. № 4. С. 169-173. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_4_34.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Головкін Б. М. Віктимність як основна категорія віктимології [Електронний ресурс]. Журн. східноєвроп. права. 2015. Вип. 20. С. 6–13. Режим доступу: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2015/10/golovkin_20.pdf

2. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

3. Directory of Open Access Books [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.doabooks.org>

4. Psychometric Expert [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.psychometrica.ru>.

5. PsyJournals.ru [Електронний ресурс]: портал психологических изданий. Режим доступу: <http://psyjournals.ru>

6. Psychology [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.psychology.ru>.

7. Цифрова бібліотека тематичних текстових збірок [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://www.twirpx.com>.

Перелік питань для самоперевірки

1. Предмет віктимології. Цілі завдання і функції віктимології.
2. Становлення віктимології як науки.
3. Методологія і методика віктимологічних досліджень.
4. Методологічні підходи віктимологічного дослідження (статистичний, динамічно-генетичний, соціально-структурний, культурологічний, особистісний, особистісно-соціологічний).
5. Методологічні засади віктимологічного дослідження (комплексного віктимолого-криміналістичного аналізу, соціального детермінізму).
6. Сучасні напрямки віктимології.
7. Віктимологічне поняття жертви.
8. Класифікації «жертв»: ігрова роль «жертви», соціальна роль «жертви», позиція «жертви», статус «жертви».
9. Характеристика ігрових ролей жертви: інфантильна «жертва», агресивна «жертва», депресивна «жертва», залежна «жертва», самозакохана «жертва».
10. Сутність віктимності. Індивідуальна і масова віктимність.
11. Віктимізація: процес і результат.
12. Віктимна ситуація та віктимна поведінка.
13. Психологічний портрет жертви.
14. Основні детермінанти віктимності особистості.
15. Віктимологічні дослідження в Україні.
16. Гендерні особливості віктимізації.
17. Вікові особливості віктимізації.
18. Рівні віктимізації: безпосередні жертви, сім'ї, колективи / організації, населення районів, регіонів (Л.В. Франк).
19. Формування віктимності в контексті психоаналітичних теорій.
20. Особливості роботи з клієнтами - жертвами.
21. Техніки КПТ для роботи з віктимними особистостями.
22. Взаємодія жертви і злочинця. Стокгольмський синдром та ефект Люцифера.
23. Консультування дітей - жертв насильства.
24. Консультування жертв сексуального насильства.
25. Консультування жертв сімейного насильства.
26. Консультування в ситуації мобінгу та булінгу.
27. Профілактика віктимної поведінки.
28. Сімейна віктимізація і сімейні злочини.
29. Віктимна поведінка жертв сімейних злочинів
30. Психологічна характеристика жінок та дітей – жертв сімейного насилля.